

După cum arată Mircea Seche, „... progresele făcute de lexicografia bilingvă cu limba de bază română se explică în mare parte prin folosirea unor bune dicționare explicative unilingve...”¹. Credem că și reușita lucrării de care ne ocupăm se explică, în bună măsură, prin aceea că lista de cuvinte (care cuprinde 18.000 termeni) a fost riguros selectată pornindu-se de la Dicționarul limbii române moderne. Fără îndoială că o serie de elemente ca arhaisme, regionalisme, vulgarisme, inserate în valorosul dicționar explicativ românesc nu și-au putut găsi loc în paginile *Dicționarului* în discuție datorită, în primul rând, proporțiilor mai reduse ale acestuia. În schimb, după cum arată însuși autorul *Dicționarului* în *Prefață* „pentru a fi în pas cu dezvoltarea vocabularului actual, s-au inclus unii termeni de creație mai recentă, care nu figurează în dicționarele noastre explicative (de pildă: *aseleniza, cosmonaut, demola, telespectator* și altele)”. Această receptivitate la formații neologice trebuie evidențiată, mai ales dacă avem în vedere faptul că dicționarele au menirea să oglindească cu fidelitate evoluția lexicului pînă în momentul intrării sub tipar.

Consultarea atentă a listei de cuvinte a *Dicționarului* relevă grija autorului pentru reflectarea raportului dintre straturile lexicale. Acordînd, cum era și firesc, spațiul cel mai mare lexicului comun, autorul nu a neglijat nici terminologia de specialitate², care și-a găsit oglindirea în raport cu sfera sa de circulație. Astfel, găsim termeni de largă circulație ca: *antiimperialist, astmă, echinocliu, profit* și alții, lipsind, în schimb, termeni de îngustă specialitate. Atunci cînd un cuvînt din limba comună are și o valoare terminologică, acest lucru se consemnează printr-o indicație de domeniu; de exemplu, la cuvîntul — titlu *intensitate* se dau următoarele echivalente: 1. *интенсивность, напряжённость*; 2. *fiz. сила; lingu, accent de ~ силовое ударение*. Cifra 2 arată, după cum se vede, valorile terminologice care pot fi grupate aici.

Printre domeniile mai noi, sub raportul reflectării lor lexicografice, reprezentate în *Dicționar* se numără și lingvistica. Vom menționa mai ales includerea unor termeni lingvistici a căror redare în limba rusă provoacă unele dificultăți. Așa, de pildă, sînt termenii: *frază*, care, pornind de la terminologia românească, trebuie tradus, ca termen sintactic, prin *сложное предложение* și numai în altă accepție se poate recurge la echivalentul rusesc *фраза*; în afară de cuvîntul *terminație*, tradus prin *окончание*, figurează și termenul *desinență*, tradus prin *флексия, окончание*, oglindindu-se în acest fel deosebirea care se face tot mai mult astăzi în cele două limbi între elementul final la forma inițială a cuvintelor, numit *terminație*, respectiv *окончание*, și elementul variabil paradigmatic, numit *desinență*, respectiv *флексия*.

Lista de cuvinte cuprinde și un număr destul de apreciabil de etnonime. Echivalentele rusești ale acestora se dau atît la forma de masculin, cît și la cea de feminin, indicîndu-se totodată și adjectivul corespunzător. De exemplu: *francez, ă I s.m., f. француз/з, ~ женка; II adj. французский*.

¹ Vezi Mircea Seche, *Schiță de istorie a lexicografiei române*, II, București, Ed. științifică, 1969, p. 291.

² La litera J, de pildă, din totalul de 124 cuvinte inserate, 104 sînt din lexicul comun, iar 20 — termeni de specialitate.